

KIUSAAMINEN JOUKKUEESSA: MITEN HAVAITTIIN JA MITEN TOIMITTIIN

1. Joukkue päätti tehdä toimihenkilöiden aloitteesta palautekyselyn vanhemmille joukkueen toiminnasta. Olympiakomitean nettisivulta löytyy vapaasti käytettävissä olevia seuratoiminnan palautekyselyitä, joista tarkoitusta varten sopivin oli ”Kysely vanhemmille”. Kysely osoittautui hyväksi ja sitä voi suositella. Sivulta löytyy kyselypohja myös esimerkiksi seuran toimihenkilöille.
[Linkki palautekyselyihin.](#)
2. Kyselyn tulosten perusteella näytti selvältä, että joukkueessa on tapahtunut kiusaamista, ja siihen on puututtava. Kyselyn tuloksia käytiin läpi joukkueen vanhempainillassa.
3. Vanhemmille tehtiin uusi, suppeampi palautekysely kiusaamisesta, jonka avulla toivottiin pääsemistä tarkemmin käsiksi ongelmaan.
4. Jaoimme vanhemmille lyhyet ohjeet siitä, miten toimia, jos havaitsee/kokee kiusaamista.
[Ohjeet pohjautuivat Et ole yksin -palvelun Huoneentauluun.](#)
5. Vastuuvallmentaja ja valmennuspäällikkö olivat puhelimitse/kasvokkain yhteydessä niiden pelaajien vanhempiin, joiden nimi tuli esille keskusteluissa/uudessa kyselyssä kiusaajina/kiusattuina.
6. Kysyttiin apua ongelman käsittelyyn valmennuspäälliköltä, joka suositteli joukkueen valmentajille suoritettavaksi Väestöliiton Et ole yksin –sivuston valmentajille suunnattua verkkokoulutusta urheilutoiminnassa tapahtuvan kiusaamisen havaitsemisesta ja siihen puuttumisesta. Verkkokurssin suoritti noin puolet – 2/3 joukkueen valmentajista sekä osa toimihenkilöistä. Kurssi oli hyvä ja sitä voi suositella. [Linkki verkkokurssille.](#)
7. Harjoitusten yhteydessä jaoimme pelaajat pienryhmiin ja puhuimme kiusaamisesta, mitä se on ja minkälaista kiusaamista joukkueessa voi tapahtua ja miten siihen voisi puuttua.
8. Järjestimme joukkueen pelaajien yhteisen sääntöpalaverin, jossa pelaajat jaettiin pienryhmiin pohtimaan ja kirjaamaan ylös joukkueelle sääntöjä. Pelaajat esittelivät omat sääntönsä koko ryhmälle. Näiden sääntöjen pohjalta joukkueen aikuiset muotoilivat säännöt joukkueelle. Säännöt jaettiin vanhemmille ja kävimme säännöt läpi harjoituksissa pelaajien kanssa pienryhmissä.
9. Päätettiin toteuttaa seurantajakso. Seurannan tekevät joukkueen huoltajat/vanhemmat, jotka kiertävät harjoituksissa ja peleissä ja tekevät havaintoja siitä, näkyykö kiusaamista edelleen ja mikä on joukkueen ilmapiiri.
10. Joukkueen ohjeet kiusaamisen varalta sekä joukkueen säännöt laitettiin esille joukkueen nettisivun materiaalipankkiin.
11. Joukkueen valmentajille jaettu tieto lajiliiton Whistleblower-palvelusta, jonka kautta voi nimettömästi raportoida esim. havaitsemastaan häirintätapauksesta.

12. Vastuuvallmentaja päätti pyytää joukkueen ulkopuolisen arvion tehdyistä toimista seuran toiminnanjohtajalta sekä Väestöliitosta.

SÄÄNNÖT PELAAJILLE
1. Olemme joukkue myös lajin ulkopuolella ja tuemme toisiamme.
2. Tämä laji on joukkuelaji. Jos pelimme ei joskus suju, en syyttele ja hauku siitä pelikavereita, tuomareita tai vastustajaa.
3. Tulen treeneihin ja peleihin ajoissa ja hyvällä fiiliksellä, valmiina harjoittelemaan ja oppimaan uutta. Saan epäonnistua, mutta yritän aina parhaani.
4. Kuuntelen ja keskityn kun valmentaja puhuu. Saan kysyä, jos en ymmärrä.
5. Kannustan kaveria.
6. Ketään ei kiusata. Ymmärrän, että kiusaaminen ei ole seurassamme sallittua.
7. Huolehdin itse varusteistani.
8. Syön ennen treenejä. Välipalani ovat terveellisiä ja monipuolisia.
9. Muistan levätä riittävästi, jotta jaksan.
10. Kentällä emme käytä älylaitteita muuten kuin välttämättömiin puheluihin esimerkiksi vanhemmille.
11. Jos jokin asia vaivaa minua, otan sen mahdollisimman pian puheeksi valmentajan tai toisen luotettavan aikuisen kanssa. Minun ei kuulu murehtia yksin.

LOPPUMIETTEET: PROSESSISTA OPITTUA & VINKIT KIUSAAMISTILANTEIDEN VARALTA

Joukkueen toiminta perustuu vapaaehtoistyöhön, sen arkea pyörittävät vapaaehtoiset valmentajat sekä toimihenkilöt. Vastuuvallmentajana lähdin tähän prosessiin täysin maallikkona ja yllättyneenä. Seuran valmennuspäällikön tuen sekä valmentajien ja toimihenkilöiden yhteistyön avulla löysimme monipuoliset ja loogisesti etenevät keinot kiusaamisen ehkäisemiseksi. Oma tuntumani joukkueesta on, että ilmapiiri on siellä tällä hetkellä hyvä. Tilannetta tullaan vielä arvioimaan seurannan ja uusien kyselyiden avulla. Samoin otamme käyttöön toiminnanjohtajan sekä Väestöliiton ehdottamia keinoja (ks. yllä). Omat vinkkini vastaavan tilanteen varalle:

- Dokumentoi tarkasti kaikki tapahtumat ja tehdyt toimet. Tämä on olennaisen tärkeää asioiden käsittelyn myöhemmille vaiheille.
- Teetä kysely vanhemmille. Hyviä kyselypohjia on saatavilla verkossa.
- Pyydä apua toimihenkilöiltä, seuralta, Väestöliitosta. Ota kiusaaminen tai häirintä vakavasti.